

Groddjursinventering

Fördjupad artinventering i slussområdet vid
Slottsparken, Lilla Edets kommun

Naturcentrum AB
2022-11-30

Uppdragsgivare

Trafikverket via WSP Sverige AB

Uppdragsgivarens kontaktperson

Mathias Öster

Tel. 010-722 54 24

Mathias.oster@wsp.com

Uppdragstagare

Naturcentrum AB

Strandtorget 3

444 30 Stenungsund

Tel. 010-220 12 00

ncab@naturcentrum.se

Projektorganisation

Projektledare: Petter Bohman

Tel. 010-220 12 11

Petter.bohman@naturcentrum.se

Inventering och rapport: Erik Börjesson

Intern granskning: Oskar Kullingsjö och Andreas Malmqvist

Naturcentrums projektnummer: 3275

Kartmaterial

Metria AB. ©Lantmäteriet.

Omslagsbild

Den större av de två dammarna som besökts.

Foton i rapporten

Erik Börjesson

Denna rapport bör citeras

Börjesson, E. 2022. Groddjursinventering, fördjupad artinventering i slussområdet vid Ströms slottspark, Lilla Edets kommun. Rapport till WSP Sverige AB, 8 sidor.

Innehåll

Sammanfattning	4
Uppdrag	5
Metod	5
Resultat	5
Tidigare fynd av groddjur	5
Beskrivning av inventeringsområdet och vattenmiljöerna.....	5
Resultat från fältinventering.....	7
Slutsats.....	8

Sammanfattning

Naturcentrum AB har på uppdrag av WSP Sverige AB, genomfört en fördjupad artinventering (NVI) av groddjur i Ströms slottspark nära befintliga slussar på den västra sidan Göta älv i Lilla Edets kommun. Inventeringen har gjorts som en del av underlaget för utredning om nya slussar förbi Lilla Edet. Inventeringsområdet omfattar två dammarna i Ströms slottspark.

Totalt inventerades groddjur i de båda dammarna vid tre tillfällen under våren 2022: ett dag- och ett nattbesök under april samt ett nattbesök under maj.

Vid inventeringen påträffades omfattande lek av vanlig groda, en lekande åkergroda, stor lek av mindre vattensalamander och tre individer av större vattensalamander i den större av dammarna. I den mindre noterades endast enstaka exemplar av vanlig groda.

Vid det sista besöket i maj var den mindre dammen helt uttorkad. Den större dammen hade lågt vattenstånd, omkring en decimeter, och det var bara kvar vatten i den centrala delen. Under 2022 uteblev sannolikt all reproduktion av groddjur på grund av en nederbördsfattig vår och sommar med uttorkning som följd.

Sammanfattningsvis är båda dammarna uttorkningskänsliga och endast den större dammen bedöms hysa reproducerande groddjur med någon regelbundenhet och funktionell främst under år med återkommande nederbörd under sommaren.

Av de funna arterna är åkergroda och större vattensalamander listade i habitatdirektivets bilaga 4 och fridlysta enligt 4 § i artskyddsförordningen. Vanlig groda och mindre vattensalamander omfattas av 6 § i artskyddsförordningen.

Uppdrag

Naturcentrum AB har, på uppdrag av WSP Sverige AB, som i sin tur i detta projekt arbetar för Trafikverket, utfört en fördjupad artinventering av groddjur i Ströms slottspark, nära slussområdet i Lilla Edet, då det framkommit uppgifter om potentiella lekatten för groddjur där. Inventeringen har gjorts som en del av underlaget för utredning om nya slussar förbi Lilla Edet. Samtliga svenska groddjur är fridlysta. Fridlysningsreglerna skiljer sig dock mellan arterna.

Inventering av groddjur har genomförts av två små anlagda dammar i parkmiljö. Inventeringen har omfattat ett dag- och nattbesök under grodornas lekperiod i april samt med ett påföljande nattbesök i maj då vattensalamandrar har sin lekperiod.

Metod

Inventeringen genomfördes genom ett dag- och nattbesök under grodornas lekperiod i april samt med ett påföljande nattbesök i maj då vattensalamandrar har sin huvudsakliga lekperiod.

Inventeringen omfattar två små anlagda dammar i Ströms slottspark.

Dammarna undersöktes dagtid genom att inventeraren försiktigt närmade sig vattnet och lyssnade efter spelande grodor. Groddjur eftersöktes därefter genom att stränderna följdes i lugn takt med kortare stopp ungefär en halv minut var femte meter. Individer och fynd av rom noterades. Detta upprepades med samma tillvägagångssätt vid de två efterföljande nattbesöken, då användes dessutom en stark pannlampa för att hitta groddjur och rom. Besöken genomfördes dagtid 12 april, nattetid 19 april och nattetid 9 maj.

Resultat

Tidigare fynd av groddjur

Enligt uttag från Artportalen (2022-05-03) finns två fynd av groddjur i det aktuella området. Fynden gäller en större vattensalamander och en mindre vattensalamander, båda observerade 27 maj 2019 i Ströms slottspark, båda angivna från den mindre dammen.

Beskrivning av inventeringsområdet och vattenmiljöerna

Inventeringsområdet vid Ströms slottspark utgörs av en parkmiljö med stora gräsmattor och lövträd, både i dungar, grupper och som solitärer. Parkmiljön har flera grusgångar och anpassningar för besökare. Parken ligger i anslutning till både

bostadshus, vägar och till älvstranden mot Göta älv och den slussled som tar sjöfarten förbi Lilla Edet.

De inventerade vattenmiljöerna är två små anlagda dammar med dammduk i botten. Den större av dem är ca 10 x 5 meter och bedöms ha ett största vattendjup på tre decimeter (dock ej uppmätt). Dammen är rik på vegetation och växtdelar. Den mindre dammen (figur 1), ca 1 x 1 meter och med ett djup av en till två decimeter, var vid besöken våren 2022 nästan helt tom på vatten.

Båda dammarna har stor solinstrålning och är grunda, något som borgar för en snabb uppvärmning tidigt på säsongen. Det i sin tur möjliggör en tidig lek och en snabb larvutveckling. Risk för uttorkning är ett uppenbart problem för båda dammarna.

Figur 1. Den större dammen (ovan) och den mindre dammen (nedan). Den senare var helt uttorkad vid det sista besöket, 9 maj.

Resultat från fältinventering

Lekande groddjur påträffades i båda dammarna. I den större noterades arterna vanlig groda, åkergroda, mindre vattensalamander och större vattensalamander, medan endast vanlig groda noterades i den mindre dammen (figur 2).

Figur 2. De två inventerade dammarna i Ströms slottspark samt fynd av groddjur.

Vid dagbesöket 12 april påträffades ca 30 spelande exemplar av vanlig groda i den större av de två dammarna. Ett stort antal nylagda romklumpar (>30) av vanlig groda fanns då runt om i dammen. Även en ensam åkergroda spelade i samma damm bland de vanliga grodorna vid detta tillfälle.

Vid nattbesöket den 19 april påträffades återigen ett trettiotal spelande vanlig groda i den större dammen samt romklumpar i varierande grad av utveckling. I den mindre dammen spelade fem exemplar av vanlig groda.

Vid nattbesöket 9 maj var det stor aktivitet i den större dammen. Omfattande lek av mindre vattensalamander (30–50 individer, svårräknat på grund av vegetation), många yngel av obestämd brungröda (troligen vanlig gröda med tanke på att arten lekte intensivt i dammen vid de tidigare besöken), samt tre exemplar av större vattensalamander. De större vattensalamandrarna var alla vuxna honor.

Den mindre dammen var nu helt uttorkad. Även den större dammen hade lågt vattenstånd, omkring en decimeter, och det var bara kvar vatten i dammens centrala del. Mellan det andra och det tredje besöket hade det knappt varit någon nederbörd i inventeringsområdet, något som säkert bidragit till det låga vattenståndet.

Vid fältbesök i samband med naturvärdesinventering senare under sommaren var båda dammarna så gott som uttorkade (muntlig uppgift från Linnea Ingelsbo). Därmed bedöms reproduktion av åtminstone större och mindre vattensalamander under 2022 ha uteblivit.

Slutsats

Vid inventeringen påträffades omfattande lek av vanlig gröda, en lekande åkergroda, stor lek av mindre vattensalamander och tre individer av större vattensalamander i den större av dammarna. I den mindre noterades endast enstaka exemplar av vanlig gröda.

Sammanfattningsvis är båda dammarna påtagligt uttorkningskänsliga. Endast den större dammen bedöms kunna hysa reproducerande groddjur med någon regelbundenhet. Den är sannolikt funktionell endast under år med återkommande nederbörd under våren och sommaren.

Av de funna arterna är åkergroda och större vattensalamander listade i habitatdirektivets bilaga 4 och fridlysta enligt 4 § i artskyddsförordningen. Vanlig gröda och mindre vattensalamander omfattas av 6 § i artskyddsförordningen.